

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Konnektivitet med henblik på et konkurrencedygtigt digitalt indre marked — På vej mod et europæisk gigabitsamfund

(COM(2016) 587 final)

(2017/C 125/07)

Ordfører uden studiegruppe: **Ulrich SAMM**

Anmodning om udtalelse	Kommissionen, 24.11.2016
Retsgrundlag	Artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Transport, Energi, Infrastruktur og Informationssamfundet
Vedtaget i sektionen	11.1.2017
Vedtaget på plenarforsamlingen	26.1.2017
Plenarforsamling nr.	522
Resultat af afstemningen	163/2/1
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU ønsker at understrege, at den digitale økonomi spiller en stadig vigtigere rolle i vores økonomi og samfundsliv. Betydelige investeringer i digital infrastruktur skal prioriteres højt med henblik på at forblive konkurrencedygtig og bane vej for virksomhedsetablering og jobskabelse, navnlig i lyset af de investeringer, der foretages af Europas vigtigste konkurrenter, nemlig USA og Asien.

1.2. EØSU glæder sig over meddelelsen og de tilknyttede EU-initiativer vedrørende den europæiske kodeks for elektronisk kommunikation, Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC), 5G-handlingsplanen og støtteordningen for de offentlige myndigheder, som ønsker at tilbyde gratis wi-fi-adgang (WiFi4EU).

1.3. Opsplitningen af EU's netværksudbydere betyder, at der er behov for EU-retningslinjer for at opnå en sammenhængende europæisk modernisering til støtte for det digitale indre marked.

1.4. Udvalget bemærker, at de strategiske mål for 2025 er ambitiøse, men realistiske, selv om de i høj grad er afhængige af national (privat og offentlig) finansiering til igangsættelse og samordning af projekter. EØSU hilser i den forbindelse velkommen, at EU-netværket af kompetencekontorer vedrørende bredbånd på regionalt/nationalt plan vil blive oprettet og støttet, eftersom det vil hjælpe de lokale forvaltninger med at ansøge om og anvende strukturfondene.

1.5. EØSU bifalder ligeledes indførelsen af et »kupon-system«, der har til formål at nedbringe de administrative udgifter og byrder, især for små lokalsamfund og SMV'er.

1.6. EØSU konstaterer med tilfredshed, at de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF) giver betydelig finansiel støtte til højhastighedsbredbåndsnets. Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSD) spiller også en vigtig rolle. EØSU anbefaler, at denne rolle styrkes ved at støtte større europæiske projekter for højhastighedsbredbåndsnets, herunder langs det transeuropæiske centrale transportnet, og ved at fastlægge en passende finansiel og lovgivningsmæssig ramme.

1.7. Det bliver kun muligt at opnå fuldt økonomisk og socialt udbytte af overgangen til gigabitkonnektivitet, hvis Europa kan tilvejebringe højkapacitetsnet i by- og landområder til alle dele af samfundet. Der er behov for offentlige investeringer, fordi markedet ikke selv vil dække alle fjernliggende områder og garantere et minimum af digital adgang til sårbare medlemmer af samfundet.

1.8. EØSU anerkender det positive momentum i medlemsstaterne med hensyn til bredbåndsmålene i den digitale dagsorden fra 2010, der tjener som reference for politik og for nationale og regionale bredbåndsplaner.

1.9. EØSU noterer sig med glæde gratis-initiativet »WIFI4EU« for alle europæere på offentlige steder: i offentlige administrationer, biblioteker og hospitaler såvel som udendørs. Initiativet bør give alle mulighed for en fri internetforbindelse, der har den samme digitale identitet i hele EU. EØSU anbefaler navnlig at følge eIDAS-forordningen om elektronisk identifikation ⁽¹⁾, der giver garanti for databeskyttelse og offentlig sikkerhed mod misbrug af tjenesten (f.eks. til terrorisme).

2. Indledning

2.1. Meget høj internetkonnektivitet er en nøgleinfrastruktur for transport af data på samme måde, som veje, jernbaner, havne og lufthavne er det for transport af varer og passagerer. Eftersom transport af data bliver stadig vigtigere i vores økonomi og sociale liv, er det af afgørende betydning for vores samfund, at vi investerer i denne infrastruktur for at forblive konkurrencedygtige og bane vej for virksomheds-etablering og jobskabelse.

2.2. Internetforbindelser er vigtige for det digitale indre marked. Kommissionens strategi for det digitale indre marked fra maj 2015 skabte de rette rammer og vilkår for etablering af avancerede digitale net. EØSU har behandlet betydningen af disse spørgsmål i flere udtalelser ⁽²⁾ ⁽³⁾.

2.3. Det er veldokumenteret, at kvaliteten af internetforbindelserne forventes at blive forbedret inden 2025 (f.eks. i Kommissionens offentlige høring).

2.4. Det basale bredbåndsnat, der i dag er til rådighed for stort set alle europæere, er ikke længere godt nok. I løbet af de næste ti år bliver der brug for bredbåndsnat med meget høj kapacitet (gigabit) til en lang række applikationer, som f.eks. tingenes internet (overvejende trådløst), cloudcomputing, højhastigheds-IT og big data, næste generations-TV og virtuel og udvidet (»augmented«) virkelighed.

2.5. Kvaliteten af dataoverførsel karakteriseres ikke kun af hastighed men også af tilgangstid og pålidelighed. Meget kortere tilgangstid, end det er muligt i dag, og højere pålidelighed vil åbne døren for nye applikationer, der kræver hurtig feedback-kontrol, som f.eks. konnektivitet under kørsel og selvkørende biler, fjernoperationer, taktilt internet eller præcisionsnavigation.

2.6. Meddelelsen COM(2016) 587, der ledsages af arbejdsdokument SWD(2016) 300, indeholder en vision for et europæisk gigabitsamfund med tre strategiske målsætninger for 2025:

- gigabitkonnektivitet, som fremmer den samfundsøkonomiske udvikling
- 5G-dækning til alle byområder og alle større jordbaserede transportruter
- adgang for alle europæiske husholdninger til internetkonnektivitet, der tilbyder mindst 100 Mbps.

Alle tre målsætninger er centrale for Europas vækst og beskæftigelse, konkurrenceevne og samhørighed.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF (EUT L 257 af 28.8.2014, s. 73).

⁽²⁾ EUT C 487 af 28.12.2016, s. 92.

⁽³⁾ TEN/601 — Onlineplatforme (se side ... i denne EUT).

3. Behovet for EU-koordinering

3.1. Europa skal holde takt med den løbende modernisering af den digitale infrastruktur i sine to hovedkonkurrenter: USA og Asien. Europa har fordel af lavere forbrugerpriser for internettjenester på grund af større konkurrence på det indre marked, men døjer med langt mere opsplittede netværksudbydere. Der er derfor et klart behov for EU-retningslinjer for at opnå en sammenhængende europæisk modernisering til støtte for det digitale indre marked.

3.2. I den forbindelse tager EØSU vel imod meddelelsen og de tilknyttede EU-initiativer, som EØSU har behandlet i særskilte udtalelser ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾:

- Et nyt regelsæt for udbydere af internetadgang og kommunikationstjenester — en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation
- Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC)
- 5G-handlingsplan.

En støtteordning for offentlige myndigheder, som ønsker at tilbyde gratis wi-fi-adgang.

3.3. EØSU erkender, at bredbåndsmålsætningerne i den digitale dagsorden for Europa fra 2010 hidtil er blevet accepteret i medlemsstaterne og tjener som reference for politikken på området i medlemsstaterne. Mange medlemsstater har faktisk tilpasset deres nationale eller regionale bredbåndplaner til målsætningerne.

3.4. EØSU er desuden glad for, at målsætningerne blev medtaget som referencepunkter i bestemmelser og retningslinjer for såvel de europæiske struktur- og investeringsfonde som Connecting Europe-faciliteten (CEF) og retningslinjerne for statsstøtte til bredbånd.

3.5. De strategiske målsætninger for 2025, som fremlægges i meddelelsen, fastsætter en tidsplan for udviklingen af den europæiske højkapacitetsinfrastruktur. De er fremkommet ved at antage en fremskyndet investeringstakt i ambitiøse, men stadig realistiske værdier:

- Gigabitkonnektivitet til alle vigtige socioøkonomiske drivkræfter.
- Alle byområder og alle større landbaserede transportveje skal have uafbrudt 5G-dækning.
- 5G-konnektivitet skal være tilgængelig som fuldgældig kommerciel tjeneste i mindst én større by i hver medlemsstat senest i 2020.
- Alle europæiske husholdninger, både i landdistrikterne og i byerne, skal have adgang til internetkonnektivitet, der tilbyder downlink på mindst 100 Mbps, og som kan opgraderes til gigabithastighed.
- Medlemsstaterne bør effektivt kombinere deres offentlige støtte via tilskud og finansielle instrumenter og dermed opnå de langsigtede mål.
- Lancering af en bredbåndsfond ved udgangen af året på grundlag af CEF og EFSI.
- Afvejning af behovet for passende budgetmæssige ressourcer til en effektiv bredbåndsf finansiering i underforsynede områder under det finansielle program for CEF efter 2020.
- Øremærket støtte fra ESI-fondene, evt. med en vejledende andel for den digitale omstilling.
- Oprettelse af en offentlig wi-fi-kuponordning, hvormed offentlige myndigheder kan tilbyde gratis wi-fi-forbindelser i bycentre.

⁽⁴⁾ TEN/612 — Den europæiske kodeks for markedet for elektronisk kommunikation (omarbejdning) (se side ... i denne EUT).

⁽⁵⁾ TEN/613 — Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC) (se side ... i denne EUT).

⁽⁶⁾ TEN/614 — Internetadgang i lokalsamfundene (se side ... i denne EUT).

⁽⁷⁾ TEN/615 — 5G for Europa (se side ... i denne EUT).

- Medlemsstaterne bør opfordres til at gennemgå fremskridtene for deres nationale bredbåndsplaner og ajourføre dem inden udgangen af 2017.
- Oprettelse af en partcipatorisk bredbåndsplatform inden udgangen af 2016, der skal sikre en høj grad af deltagelse og samarbejde mellem relevante offentlige og private enheder om bredbåndsinvesteringer og fremskridt med hensyn til at gennemføre de nationale bredbåndsplaner.
- Etablering og støtte til EU-netværket af kompetencekontorer vedrørende bredbånd på regionalt/nationalt plan.

Evaluerings af virkningen på omkostningerne ved EU-finansierede bredbåndsprojekter senest den 1. juli 2018 og udstedelse af retningslinjer for fremme af bedste praksis.

3.6. Det fulde økonomiske og sociale udbytte ved denne digitale omstilling vil kun kunne opnås, hvis Europa kan tilvejebringe udbredt etablering og anvendelse af net med meget høj kapacitet i by- og landområder til alle dele af samfundet. Markedet vil dog ikke løse alle problemer. Det vil navnlig ikke:

- dække fjerntliggende områder og/eller
- fylde store huller mellem gennemførelsen af avanceret teknologi og de første applikationer og kunder til de nye tjenester
- garantere minimal digital adgang for sårbare medlemmer af vores samfund.

Der må gennemføres offentlige støtteordninger for at opfylde målsætningerne for hele EU og for alle europæere.

4. Nye initiativer for Europa

4.1. EØSU bifalder oprettelsen og støtten til et EU-netværk af kompetencekontorer vedrørende bredbånd på regionalt/nationalt plan. Dette vil være af afgørende betydning for landdistrikterne og de små lokalsamfund. Det vil også hjælpe de lokale administrationer med at søge og bruge strukturfondene i kraft af oplysninger om bedste praksis og rådgivning. Det vil også være et stort fremskridt for udvikling af landdistrikterne.

4.2. EU-strategier og -instrumenter er teknologineutrale. Det er imidlertid velkendt, at i sidste ende vil kun optisk fiber give optimale resultater. De gamle monopoler (såsom Telecom) bør ikke hindre indførelsen af optisk fiber ved at fortsætte med at investere i deres kobberkabelinfrastruktur.

4.3. Kun en håndfuld lande (Malta, Litauen, Belgien og Holland) har allerede næsten fuldstændig dækning af den næste generation af accesnet (NGA). Andre steder er NGA-dækningen mindre udbredt. Nogle medlemsstater, hvis infrastrukturer i dag er mindre udviklet, har været i stand til at springe nogle teknologiske trin over. Indførelse af optisk fiber giver dem en fordel.

4.4. »EDUROAM« er det største og mest succesrige roamingsystem for gratis wi fi i verden. Det er udviklet i EU til den akademiske verden. Det giver millioner af studerende og andre akademikere gratis adgang til wi-fi. EØSU noterer sig med glæde, at denne succeshistorie kunne danne forbillede for gratis-initiativet »WIFI4EU« for alle europæere på offentlige steder: i offentlige administrationer, biblioteker og hospitaler samt frit tilgængelige udendørs steder. Initiativet skal give alle mulighed for en fri internetforbindelse med den samme digitale identitet i hele EU. EØSU anbefaler navnlig at følge eIDAS-forordningen om elektronisk identifikation, der giver garanti for databeskyttelse og offentlig sikkerhed mod misbrug af tjenesten (f.eks. til terrorisme).

4.5. Med henblik på at støtte SMV'er vil lokale myndigheder betale for installationer (kabler, antenner osv.) med kuponer. Selskaber, som installerer materiel, vil sende kuponerne til EU for at blive betalt. Ud over at mindske de administrative omkostninger og byrder vil systemet lette overvågningen og tillade målsætninger om god kvalitet.

4.6. EØSU ser positivt på målet om symmetri mellem upload og download for alle socioøkonomiske drivkræfter, eftersom dette vil være afgørende for mange fremtidige applikationer.

4.7. EØSU slår til lyd for en ordning, som sikrer, at sårbare slutbrugere får adgang til rimelige og passende internetforbindelser, der sætter dem i stand til at deltage socialt og økonomisk i det moderne samfund. WiFi4EU kunne udgøre et element heri.

4.8. Lovgivningsmæssige incitamenter for netværksudbydere til støtte for målene i COM(2016) 587 bør ikke kollidere med andre vigtige mål, som f.eks. princippet om netneutralitet.

4.9. På længere sigt skal befolkningen i landdistrikterne også kunne nyde godt af en sund konkurrence og frihed til at vælge deres udbyder af internetadgang. Lovgivningstiltag bør derfor også indeholde incitamenter til en sådan konkurrence.

4.10. 5G-teknologi vil ikke kun muliggøre nye applikationer til mobilen, men også tjene som teknologisk bro, der vil bringe højhastighedsforbindelser hurtigere til landdistrikterne. Kun fiberbaseret infrastruktur vil dog sikre den stabilitet og pålidelige båndbredde, som mange nye applikationer kræver.

5. Finansiering

5.1. EØSU glæder sig over den kraftige stigning i finansieringen fra de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF) til højhastighedsbredbåndnet: fra 2,7 mia. EUR i 2007-2013 til omkring 6 mia. EUR i 2014-2020. De fleste af disse investeringer forventes at få form af tilskud. Med løftestangeffekten på den nationale og/eller regionale samfinansiering samt den private samfinansiering forventes det, at 9-10 mia. EUR vil blive investeret i bredbånd i programmeringsperioden 2014-2020. Dette er afgørende vigtigt for kommercielle investeringer i forsyning med højhastighedsforbindelser til befolkningen på landet.

5.2. Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFIS) spiller også en vigtig rolle. Denne rolle bør styrkes ved at støtte større europæiske projekter for højhastighedsbredbåndnet, herunder langs det transeuropæiske transportnet, industrielle gigabit og Industri 4.0 samt ved at sikre, at GD CONNECT er repræsenteret i styringsrådet for EFIS. Kommissionen bør også være proaktiv i fastlæggelsen af en passende finansiel og lovgivningsmæssig ramme.

5.3. Connecting Europe-faciliteten (CEF) har på det digitale område et budget på 150 mio. EUR til at støtte etablering af den nyeste bredbåndsinfrastruktur ved at levere finansielle instrumenter via Den Europæiske Investeringsbank (EIB). CEF's bredbåndskomponent forventes at mobilisere mindst 1 mia. EUR i ekstra investeringer gennem en fond øremærket til infrastruktur i form af bredbåndnet, som kan suppleres yderligere af EFIS.

Bruxelles, den 26. januar 2017.

Georges DASSIS

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg